

Embargo tot woensdag 2 november 2016, 13.00 uur
Raadsvoorstel

Onderwerp **Update/Vervolg maatregelenpakket HOV-visie**
Registratienr 5908817 Steller/telnr Gerd Boerema/ 8998 Bijlagen 1

Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim
	☐ Vertrouwelijk
Portefeuillehouder	De Rook Raadscommissie R&W

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. De gewijzigde totale kosten voor het HOV-maatregelenpakket netwerkanalyse te bepalen op € 14.705.000,-
- II. Hiervoor het krediet gewijzigd vast te stellen op € 14.705.000,-
- III. Deze kosten te dekken uit:
 - RSP middelen (€ 6.825.000,-)
 - Extra beleidsmiddelen bereikbaarheid (€ 7.825.000,-)
 - Regiofonds MIP (€ 40.000,-)
 - Groningen Bereikbaar (€ 15.000,-)
- IV. De verplaatsing van het busstation, de aanpassing van het kruispunt Europaweg/Damsterdiep en de doorstromingsmaatregelen Pleiadenlaan/Zonnelaan op te nemen in het gesloten financieringssysteem HOV-maatregelenpakket netwerkanalyse.
- V. De begroting 2016 op programmaniveau te wijzigen.

Samenvatting

De afgelopen jaren is gewerkt aan de uitwerking en uitvoering van ambitieniveau 1 & 2 'bus' uit de HOV (Hoogwaardig Openbaar Vervoer)- visie die tezamen met de Netwerkanalyse Groningen-Assen door uw raad in oktober 2013 is vastgesteld. De voortgang van het project is inmiddels dusdanig gevorderd dat duidelijk is dat er sprake is van vrijval van financiële middelen voor maatregelen die staan beschreven in ambitieniveau 1 en 2 van de HOV-visie. Om deze reden stellen we voor om uitvoering te gaan geven aan een gedeelte van ambitieniveau 3 uit de HOV-visie. Prominent onderdeel uit dit ambitieniveau is het toegankelijk maken van het busstation bij het Hoofdstation. Uit onderzoek is gebleken dat het ruimtelijk en verkeerskundig zeer complex is om het busstation op de huidige plek toegankelijk te maken. Aan de zuidzijde van het Hoofdstation kan dit echter relatief eenvoudig. Meer informatie kunt u vinden in het raadsvoorstel *'Verplaatsen busstation, westflank en inpassing korte busondergang' met registratienummer 5909506*. Uit de vrijval van de HOV-middelen kunnen we de verplaatsing van het busstation financieren.

In de HOV-visie is een aantal HOV-lijnen beschreven. Inmiddels zijn we drie jaar verder en is duidelijk geworden dat de invoering van Q-link een groot succes is geworden. Het gebruik van de Q-link lijnen is in 2014 en 2015 25-30% toegenomen. Q-link bedient ook de P+R parkeerplaatsen, zeker P+R Hoogkerk en P+R Haren groeien gestaag. In de dienstregeling 2017 wordt de verbinding vanuit Appingedam/Ten Boer naar UMCG, binnenstad opgewaarderd tot Q-link 6, de lichtpaarse HOV-lijn. Het gaat hierbij om de roze/lila buslijn Groningen – Appingedam/Delfzijl. Om de bus efficiënter te rijden is een kleine aanpassing aan het kruispunt Damsterdiep/Europaweg nodig. Daarnaast blijkt dat de oranje HOV-lijn (Hoofdstation-Zernike) vertraging oploopt op de Pleiadenlaan/Zonnelaan. Met quick wins kan de vertraging worden verminderd. De voorgaande maatregelen kunnen ook gefinancierd worden uit de vrijval HOV-maatregelen.

B&W-besluit d.d.: 25 oktober 2016

Aanleiding en doel

De afgelopen jaren is hard gewerkt aan de uitvoering van het HOV (Hoogwaardig Openbaar Vervoer) maatregelenpakket, waarvoor u op 27 november 2013 een krediet van €19.189.000,- ter beschikking heeft gesteld. Daarnaast heeft u op 25 juni 2014 nog een aanvullend krediet van € 150.000,- ter beschikking gesteld voor het geschikt maken van bushaltes waar 25 meter lange bussen gaan halteren. Via de sleutelrapportages bent u van de voortgang op de hoogte gehouden. In dit voorstel vind u een stand van zaken van alle in het maatregelenpakket benoemde maatregelen. Overigens bent u op 27 mei 2015 geïnformeerd over een aantal wijzigingen in het betreffende maatregelenpakket.

De uitvoering is inmiddels dusdanig gevorderd dat duidelijk is dat niet alle beschikbaar gestelde financiële middelen nodig zijn om het maatregelenpakket af te ronden. In uw raad van 27 november 2013 heeft u besloten dat de financiële middelen geormerkt zijn voor HOV maatregelen. Om deze reden doen wij u een voorstel voor besteding van deze financiële middelen. Verder zijn kredieten 2 jaar 'houdbaar' waardoor er nu aanleiding is op het krediet te actualiseren.

Kader

De geactualiseerde netwerkanalyse Regio Groningen-Assen en de daarbij horende HOV-visie is het kader voor dit plan. Uw raad heeft deze visie op 30 oktober 2013 vastgesteld.

Argumenten en afwegingen

De HOV-visie bestaat uit een drietal ambitiesniveaus waarbij het huidige maatregelenpakket de ambitiesniveaus 1 en 2 omvatten.

Deze ambitiesniveaus omvatten de maatregelen die het mogelijk maken dat de bussen op de drie HOV-assen kunnen rijden, de binnenstad van Groningen kan worden ontlast, de reizigersgroei in de stad kan worden opgevangen en een kwalitatief beter product kan worden aangeboden aan de reiziger.

Inclusief de wijzigingen waar wij u in mei 2015 over hebben geïnformeerd omvat het maatregelenpakket de onderstaande maatregelen.

1. Twee richtingen busverkeer op het Damsterdiep noordzijde; *uit de nadere uitwerking kwam naar voren dat het rijden van bussen op het Damsterdiep noordzijde ruimtelijk niet goed in te passen was. Mede om deze reden is ervoor gekozen om de bussen stad in wel via de noordzijde te laten en de bussen stad uit via de zuidzijde voor de ingang parkeergarage Damsterdiep richting de Oostersingel te laten rijden. Deze maatregelen zijn uitgevoerd.*
2. Aanleg langshalte Stationsweg noordzijde t.h.v. Stadsbalkon en de doorstromingsmaatregelen Stationsweg en Eeldersingel; *de langhaltes zijn in 2013 gerealiseerd en de doorstromingsmaatregelen Stationsweg zijn onlangs uitgevoerd. De maatregelen aan de Eeldersingel worden naar verwachting in het voorjaar van 2017 uitgevoerd tezamen met de maatregelen die nodig vanwege Bestemming Binnenstad; bussen over west en groot onderhoud dat door Stadsbeheer wordt uitgevoerd. Hierover bent u op 22 juni 2016 geïnformeerd.*
3. Aanpassen VRI en stopstrepen kruising Zaagmuldersbrug; *deze maatregelen zijn uitgevoerd.*
4. Halte Damsterdiep nabij Oostersluis; *op deze locatie zijn twee nieuwe bushaltes aangelegd.*
5. Halte aan HOV-as West ter hoogte van Stadspark incl. voetpad naar Peizerweg gecombineerd met een inrit richting de busbaan HOV-as West ten behoeve van de nieuwe busremise; *in eerste instantie was het niet mogelijk om deze bushalte te realiseren omdat er geen mogelijkheid was om grond te verwerven tussen de Peizerweg en de HOV-as West. De komst van de busremise aan de Peizerweg gaf echter de kans om deze bushaltes alsnog te realiseren. De uitvoering daarvan is gecombineerd met de realisatie van een inrit van de busremise naar de busbaan. De maatregelen zijn uitgevoerd.*
6. Halte Buitenhof aan Peizerweg ter hoogte van Hunsingolaan; *het betreffende haltepaar is aangelegd.*
7. Looprouten IKEA-Europaweg opwaarderen; *de looproute is opgewaardeerd.*
8. Europapark aanleg plasvoorziening; *de plasvoorziening is gerealiseerd.*
9. Aanpassing haltes op langere bussen; *alle bushaltes langs de route Hoofdstation tot aan de P+R Reitdiep (in uitvoering) zijn geschikt gemaakt voor de bussen van maximaal 25 meter.*
10. Keerlus Ruischerbrug; *dit onderdeel is door de provincie Groningen gerealiseerd.*

11. Afsluiting Herebrug voor autoverkeer; *dit project is in voorbereiding. Vanwege de sterke verwevenheid met de binnenstadsvisie is er voor gekozen om dit project later in uitvoering te nemen. Uw raad ontvangt over dit project onderdeel nog een voorstel. Meer informatie is te vinden in ons raadsvoorstel Bestemming Binnenstad 'bussen over west' dat u op 22 juni 2016 heeft besproken in uw raadscommissie Beheer en Verkeer.*
12. VRI Petrus Campersingel-Hanzeplein; *deze VRI is aangepast.*
13. Oostersingel doorstroming; *de project is grotendeels uitgevoerd, de voetpaden worden laten samen met de vervanging van de gasleidingen door Enexis in het najaar 2016 herstraat. Daarnaast is het onderdeel van het busknooppunt UMCG Noord dat ligt in de Oostersingel nog niet aangepakt. Zie verder busknooppunt UMCG Noord.*
14. Opheffing haltes Meedenpad; *het betreffende haltepaar is opgeheven.*
15. Opheffing haltes Oosterstraat en Gelkingestraat; *de betreffende haltes zijn opgeheven.*
16. Opwaarderen haltes en uitbreiding DRIS; *verreweg het merendeel van alle DRIS (Dynamisch Reis Informatie Systeem) is geplaatst. Alleen DRIS die komen op plaatsen waar ruimtelijke ingrepen staan gepland (bijvoorbeeld busknooppunt UMCG Noord) dan wel in uitvoering zijn, zijn nog niet geplaatst.*
17. Toegankelijke haltes; *(bijna) alle 125 HOV haltes zijn toegankelijk gemaakt en voorzien van extra faciliteiten zoals abri's prullenbakken e.d. indien deze nog niet aanwezig waren. Alleen de haltes van de nog uit te voeren projecten UMCG Noord, haltes A28 en Gedempte Zuiderdiep (link met binnenstadsvisie) voldoen gedeeltelijk nog niet. Daarnaast voldoen de haltes op het busstation bij het Hoofdstation ook niet aan de toegankelijkheidseisen. Verder wordt het Hanzeplein nog aangepast omdat hier nog onvoldoende halteerruimte is. Deze haltes zijn wel al toegankelijk.*
18. Opruimen haltes die vanwege vervallen lijn 4 niet meer noodzakelijk zijn; *de laatste haltes worden komend najaar verwijderd.*
19. 3 haltes (Lijzijde) in Lewenborg samenvoegen tot 2 haltes; *de haltes zijn samengevoegd.*
20. Realisatie bushaltes bij de Gasunie (opritten A7); *deze bushaltes worden bij Aanpak Ring Zuid meegenomen.*
21. Singeldam (vereenvoudigd met optimalisatie van het kruispunt Kapteinlaan/Van Doeverenplein/Vrydemalaan en het aanbrengen van een tweelicht installatie); *dit project is gereed, wel worden komend najaar de bushaltes op het Van Doeverenplein nog toegankelijk gemaakt.*
22. Busknooppunt UMCG Noord; *uw raad heeft op 8 juni jl. het definitief ontwerp voor het busknooppunt UMCG Noord vastgesteld. Vooralsnog gaan we er vanuit dat het busknooppunt eind 2017 gereed is.*
23. Kolendrift; *deze nieuwe busbaan tussen de Bloemsingel en het Boterdiep is afgelopen zomer voltooid.*
24. Doorsteek Kurkstraatje; *deze doorsteek is geoptimaliseerd.*
25. Doorsteek Johan van Zwedenlaan; *in onze brief van 27 mei 2015 hadden we u al laten weten dit project een lagere prioriteit te geven. We stellen nu voor om deze maatregel te laten vervallen.*
26. Overstap Oost-West op HOV –as bij Corpus den Hoorn; *de halte aan de Corpus den Hoornlaan is gerealiseerd. Het verplaatsen van een halte aan de Ketwich Verschuurlaan richting de A28 bleek niet mogelijk. Samen met de onderstaande maatregel was het de doelstelling om hier een busoverstappunt te creëren. Doordat de bushaltes niet in de directe nabijheid van de A28 gerealiseerd kunnen worden én doordat de betrouwbaarheid van de dienstregeling van zowel de noord/zuid bussen (o.a. HOV lijn 5) en oost/west op de Laan Corpus den Hoorn/Ketwich Verschuurlaan niet optimaal is, is het niet zinvol om een busoverstappunt te realiseren. Om deze reden is in de dienstregeling 2017 er voor gekozen om het aantal bussen in de oost/west richting via de Paterswoldseweg en Van Iddekingeweg te laten rijden en niet meer via de Laan Corpus den Hoorn.*
27. Halte Groningen Zuid (Noord-Zuid) bovenop viaduct; *het bleek technisch en verkeerskundig niet mogelijk om bushaltes bovenop het viaduct A28 (afrit Ketwich Verschuurlaan) te realiseren. De ruimte blijkt te beperkt. Om deze reden is er voor gekozen om de huidige bushaltes op de opritten toegankelijk en geschikt te maken voor gelede bussen. Daarnaast wordt op de afrit stad uit (richting Assen) een busstrook gerealiseerd. Voorgaande wordt door ARZ meegenomen in de uitvoering. Een concrete planning voor dit project onderdeel is nog niet bekend.*
28. Opritten Westelijke ringweg geschikt maken voor lijn 15 en materieelritten van en naar de busremise; *dit later toegevoegde project is in voorbereiding. Uitvoering is gepland voor komend najaar 2016/begin 2017.*

In uw raad van 27 november 2013 heeft u besloten dat de gemeentelijke investeringsruimte voor het HOV-maatregelenpakket aan te merken als een gesloten financieringssysteem, waarbij tekorten/overschotten worden verrekend binnen het totale maatregelenpakket netwerkanalyse Groningen – Assen. Gelet op de voortgang van het maatregelenpakket HOV-maatregelen wordt duidelijk dat er sprake zal zijn van een overschot van tenminste 2,55 miljoen euro, waarbij wel het pakket aan maatregelen zoals beschreven in ambitieniveau 1 en 2 van de HOV-visie grotendeels is gerealiseerd, alleen de haltes opwaarderen naar HOV uitstraling en de doorsteek Van Zwedenlaan is nog niet gerealiseerd of in voorbereiding.

In de HOV-overeenkomst die wij met de provincie hebben afgesloten is opgenomen dat vrijval in principe wordt ingezet om invulling te geven aan ambitieniveau 3 van de HOV-visie.

Het gaat hierbij om de volgende maatregelen die in dit ambitieniveau zijn opgenomen.

<p>Blaauwe lijn en Paarse lijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoofdstation: Bustunnel onder treinstation die bussen van de HOV west en uit het zuiden op een snelle en betrouwbare manier bij de voorzijde van het station brengt. • Toegankelijk Hoofdstation bus.
<p>Paarse lijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aansluiting op A28 (met een Haarlemmermeer oplossing).
<p>Groene lijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zernike – UMCG: opwaardering station Noord (bus). • Zernike – UMCG: Reconstructie Boterdiep tussen Kolendrift en Rodeweg. • Zernike – UMCG: Vrije busbaan Kastanjelaan/Eikenlaan. • Zernike – UMCG: Vrije busbaan Zonnelaan. • Zernike – UMCG: Vrije busbaan Zernikelaan.
<p>Comfort en extra kwaliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opwaarderen HOV-haltes buiten het centrum. • Verduurzamen materieel en haltes (bijvoorbeeld elektrisch rijden)
<p>Ontlasting Grote Markt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oostersingel Noord van Hanzeplein verbreden. • Oostersingel Zuid van Hanzeplein verbreden. • Overkruisen Schuitendiep.

Prominent onderdeel van dit ambitieniveau is het toegankelijk maken van het busstation bij het Hoofdstation. Bijna alle HOV haltes in de stad zijn inmiddels toegankelijk voor alle doelgroepen, uitgezonderd het Hoofdstation waar juist de meeste reizigers zijn.

De busonderdoorgang onder het treinstation is inmiddels al opgenomen in de scope van Groningen Spoorzone. Met aankoop van PostNL is een korte busonderdoorgang mogelijk geworden, waardoor er ook mogelijkheden ontstaan om een zogenaamd 'gestrekt' busstation aan de zuidzijde van het Hoofdstation mogelijk te maken.

Het duurste onderdeel van een busstation aan de zuidzijde is ook al opgenomen in de scope van het Groningen Spoorzone. Het gaat hierbij om het verlengen van de reizigers- en fietstunnel alsmede de stijgpunten (roltrappen, liften en trappen), de aan- en afvoerroute vanuit HOV-as West richting de busonderdoorgang en zes HOV-haltes. Voor het complete busstation inclusief een busbuffer is nog een aanvullende investering van 2,35 miljoen euro nodig. Dit is exclusief een kap en een chauffeursonderkomen.

De betreffende aansluiting op de A28 bij De Punt ligt buiten de gemeente Groningen en komt hierdoor niet in aanmerking voor inzet van de vrijval van de HOV-middelen. De provincie Drenthe heeft deze maatregel op dit moment in onderzoek. Voor de groene lijn wordt ingezet op vrije busbanen tussen de binnenstad en Zernike, waarbij het Boterdiep onlangs al in heringericht. De vrije busbanen vergen een investering die vele malen hoger is dan de huidige vrijval.

Al lopende ontwikkeling is het vergroenen van het (bus)wagenvoerpark waarbij naar verwachting in februari 2017 al twee elektrische bussen in de stad worden ingezet en waarbij naar verwachting per najaar 2017 twee waterstof bussen in de dienstregeling worden genomen. De provincie Groningen heeft de ambitie om in 2030 zero emissie (bus)wagenvoerpark te hebben rijden.

De HOV- haltes binnen het centrum (alle haltes binnen de lijnvoering P+R terreinen richting het Hoofdstation) zijn voorzien van alle benodigde functionaliteiten (abri's, zitgelegenheid, DRIS, e.d.). Deze haltes hebben echter nog niet de extra herkenbare HOV-kwaliteit gekregen. Er is bewust gekozen om deze maatregelen eventueel uit te voeren op het moment dat duidelijk zou zijn of alle andere (functionele) maatregelen binnen de financiële mogelijkheden konden worden uitgevoerd. Inmiddels is duidelijk dat dat het geval is. Echter, zijn we nu van mening dat andere maatregelen prioriteit zou moeten krijgen. Daarnaast is in het huidige maatregelenpakket ook de doorsteek Van Zwedenlaan opgenomen. Op 27 mei 2015 bent u reeds geïnformeerd dat deze maatregel wat ons betreft een lagere prioriteit heeft. Inmiddels zijn we van mening dat deze maatregelen voor het HOV geen meerwaarde heeft en stellen we voor deze maatregel niet meer uit te voeren.

Bij de doorstromingsmaatregelen Oostersingel uit ambitieniveau 2 is reeds voorzien in het verbreden van de Oostersingel, zowel ten noorden als ten zuiden van het Hanzeplein. Daarnaast voorziet het uitvoeringsprogramma 'bestemming binnenstad' al in een OV brug over het Schuitendiep.

In de dienstregeling 2017 is de nieuwe roze/lila HOV-lijn opgenomen. Deze buslijn gaat rijden tussen het Hoofdstation en Appingedam/Delfzijl. Voor optimalisatie van de dienstregeling is een kleine aanpassing van de kruising Europaweg/Damsterdiep nodig. Hiervoor is een investering van maximaal € 100.000,- nodig. Verder loopt de oranje HOV-lijn vertraging op, op de Pleiadenlaan/Zonnelaan. Met quick wins kan de ergste vertraging worden opgelost. Ook hiervoor is een investering van € 100.000,- nodig.

Gelet op het voorgaande stellen we voor om de onderstaande maatregelen uit de vrijval van de HOV-middelen te dekken:

1. Het verplaatsen/toegankelijk maken van het busstation	€ 2,35 miljoen
2. Optimalisatie kruispunt Europaweg/Damsterdiep	€ 0,10 miljoen
3. Verbetering doorstroming Pleiadenlaan/Zonnelaan	<u>€ 0,10 miljoen</u>

Totaal € 2,55 miljoen

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Bij alle projectenonderdelen is er een vorm van participatie geweest. Voor de grotere projectenonderdelen zoals het busknooppunt UMCG, de doorstroming Oostersingel en het Damsterdiep is er een intensief participatietraject geweest. Ook waar het verlengen/aanpassen van bushaltes ingrijpende gevolgen voor de direct aanwonenden heeft is dat het geval geweest. Het gaat hierbij om onder meer het geschikt maken van de bushaltes tussen het Noorderstation en Zernike voor de 25 meter bussen. Uiteraard zijn omwonenden altijd over de werkzaamheden geïnformeerd.

Financiële consequenties

Onderstaande tabel geeft inzicht in de kosten per tranche zoals geraamd in 2013 en de huidige stand van zaken.

	Begroting 2013	Begroting 2016	Vershil
Kosten			
tranche 1	1.425.000	1.625.000	200.000
tranche 2	5.955.000	4.311.000	-1.644.000
tranche 3	14.080.000	7.064.000	-7.016.000
planontwikkelingskosten	-	1.505.000	1.505.000
taakstellende bezuiniging	-272.000	-	272.000
restbudget		200.000	200.000
geraamde rentebate	-319.000	-	319.000
Totaal	20.869.000	14.705.000	-6.164.000
Dekking			
RSP	8.120.000	8.000.000	-120.000
MIP Regiovisie haltes Florakade	-	40.000	40.000
Bijdrage Groningen Bereikbaar	-	15.000	15.000
Middelen extra beleid 2015- vrijval middelen tram	12.749.000	9.000.000	-3.749.000
	20.869.000	17.055.000	-3.814.000
Saldo	0	2.350.000	2.350.000

Bedragen afgerond op duizendtallen

Het merendeel van de maatregelen uit tranche 1 en 2 zijn uitgevoerd of in uitvoering, voor tranche 3 geldt dat het grootste deel nog in uitvoering gaat. De kosten voor de maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd zijn geraamd op basis van een ontwerp waarvoor in bovenstaande ramingen een taakstellend krediet is opgenomen. Bovendien bevat het krediet nog voldoende ruimte om eventuele tegenvallers op te vangen. Mocht dit niet lukken, dan dient er versoerd te worden.

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat er op basis van de huidige uitgangspunten kan worden verwacht dat er een saldo overblijft. Het saldo wordt veroorzaakt doordat onder meer de Singeldam vereenvoudigd is uitgevoerd (tranche 3), het niet mogelijk bleek om bushaltes op de A28 te realiseren (tranche 3), de doorsteek Van Zwedenlaan is komen te vervallen (tranche 3) en dat de HOV-haltes nog niet de HOV-uitstraling hebben gekregen.

Daarnaast is bij de huidige begroting geen rekening meer gehouden met € 1,5 mln. die voor DRIS bestemd was (tranche 2). De planontwikkelingskosten waren in 2013 niet afzonderlijk geraamd, het budget in de huidige raming is ten laste gebracht van de drie tranches.

Met de provincie is afgesproken de investeringsruimte te beschouwen als een gesloten financieringssysteem, en eventuele vrijvallende investeringsruimte in te zetten binnen het totale maatregelenpakket (ambitieniveau 3 of 4). Dit is door de gemeente bekrachtigd in een raadsbesluit tegelijkertijd met het toekennen van het uitvoeringskrediet. Via een apart raadsvoorstel zullen we uw raad voorstellen het saldo van de Voor het verplaatsen/toegankelijk maken van het busstation zullen we via een apart voorstel om een krediet vragen, met als dekking de vrijval binnen het krediet dat onderwerp is van dit raadsvoorstel.

Kredietoverzicht

Onderstaande tabel geeft inzicht in de kredieten die verstrekt zijn en de voorgestelde wijzigingen daarin.

Kredieten		
HOV-maatregelen netwerkanalyse (amb.1+2)	Rb. 27-11-2013, nr 7a	19.189.000
aanpassing infrastructuur 24 m. bussen	Rb. 24-09-2014, nr. 6i	150.000
Totaal beschikbaar gestelde krediet HOV-maatregelen		19.339.000
Voorliggend voorstel tot wijziging krediet:		
extra beschikbaar agv subsidie regiofonds MIP haltes Florakade en bijdrage Groningen Bereikbaar		55.000
vrijval krediet DRIS		-1.500.000
Vrijval krediet aanpassing infrastructuur 24 m. bussen		-150.000
Vrijval krediet (niet gerealiseerde rentebate, minder RSP, verschuiving budget naar automaatregelen)		-689.000
Totaal beschikbaar te stellen krediet HOV-maatregelen incl. HOV-as West (eigen krediet)		17.055.000
Saldo		-2.284.000
Verplaatsing /toegankelijk maken busstation (afzonderlijk raadsvoorstel)		-2.350.000
Voorgestelde kredietwijziging		-4.634.000

In voorliggend voorstel wordt het krediet aangepast om een aantal redenen, die hieronder worden toegelicht.

Extra beschikbaar

Er is extra geld beschikbaar doordat er een subsidie is vastgesteld voor de aanleg van de haltes aan de Florakade (€ 40.000) en er een bijdrage is gedaan door Groningen Bereikbaar in de onderzoekskosten voor de doorstromingsmaatregelen Stationsweg (€ 15.000).

Vrijval krediet DRIS

De DRIS maatregelen zijn opgenomen in de oorspronkelijke kredietaanvraag, maar worden uitgevoerd door het OV-Bureau, die dit ook afrekent met de provincie.

Vrijval krediet aanpassing infrastructuur 24 m bussen

Bij de vaststelling van het krediet voor het aanpassen van de infrastructuur op 24 meter bussen is voorgesteld dit te dekken uit de vrijval netwerkanalyse HOV-maatregelen bij de Provincie. Inmiddels blijkt dat de Provincie deze vrijval hier niet voor heeft gereserveerd en stellen wij voor dit ook te corrigeren in het krediet waarmee deze bestedingsruimte vervalt. De maatregelen zijn wel uitgevoerd en zijn ten laste gebracht van het oorspronkelijke budget.

Vrijval krediet overig

Zoals hierboven beschreven is de bestedingsruimte binnen het project gewijzigd doordat er geen rentebate wordt gerealiseerd (€ 319.000), er minder RSP beschikbaar bleek te zijn voor maatregelen binnen de gemeentegrenzen (€ 120.000) en er een verschuiving van budgetruimte van HOV-maatregelen naar automaatregelen moest plaatsvinden (€ 250.000). Naast HOV-maatregelen omvat de netwerkanalyse ook auto- en fietsmaatregelen. Hiervoor is gezamenlijk geld beschikbaar gesteld door provincie en gemeente. Al deze maatregelen samen vormen een gesloten financieringssysteem in het verstrekte krediet voor HOV-maatregelen was rekening gehouden met een te groot deel van deze middelen, waardoor er te weinig overbleef voor de auto- en fietsmaatregelen. Door deze aanpassing in het krediet wordt dit rechtgezet. De kredieten voor auto- en fietsmaatregelen worden afzonderlijk aangevraagd en maken daardoor geen deel uit van voorliggend overzicht.

Het verleende krediet kan worden verlaagd naar € 14.705.000.

Overzicht kredieten netwerkanalyse: HOV-, auto- en fietsmaatregelen

Naast HOV-maatregelen worden er in het kader van de netwerkanalyse ook auto- en fietsmaatregelen uitgevoerd. In het raadsvoorstel waarmee krediet is aangevraagd voor de automaatregelen (Rb. 08-06-2016, nr. 7h) is een toegezegd totaaloverzicht te geven van alle kredieten die in het kader van de investeringen in de netwerkanalyse zijn verstrekt. Onderstaande tabel geeft een overzicht daarvan. De aanpassing van het HOV-krediet zoals in dit voorstel wordt aangegeven is in deze tabel verwerkt.

	raadsbesluit	krediet		
		beschikbaar	nog aan te vragen	totaal
Krediet HOV-maatregelen	27-11-2013, nr. 7a, Rb. 24-09-2014, nr. 6i	€ 17.055.000	0	€ 14.705.000
HOV-maatregelen als onderdeel van andere projecten:	incl. voorliggend raadsbesluit			
- DRIS (uitgevoerd door OV-bureau)		1.500.000	-	1.500.000
- HOV-as West, 3e fase	Rb. 28-05-2014, nr. 8b	2.000.000	-	2.000.000
Subtotaal HOV-maatregelen		20.555.000	-	18.205.000
Krediet fietsmaatregelen	Rb. 29-10-2014, nr. 7a	3.090.000	-	3.090.000
Fietsmaatregelen als onderdeel van andere projecten:				
- P+R Haren	Rb. 29-10-2014, nr. 6a	110.000	-	110.000
Subtotaal fietsmaatregelen		3.200.000	-	3.200.000
Krediet automaatregelen	Rb. 29-10-2014, nr. 7a, 08-06-2016, nr. 7h	848.000	1.032.000	1.880.000
Automaatregelen als onderdeel van andere projecten:				
- Gemeentelijk aandeel in Basispakket Verkeersmanagement (uitvoering door OV-bureau)	Rb. 29-01-2014, nr. 8f	2.920.000	-	2.920.000
- doorstromingsmaatregelen MZK*	Rb. 29-10-2014, n3. 6c	200.000	-200.000	-
		3.968.000	832.000	4.800.000
Totaal kredieten maatregelen netwerkanalyse		27.723.000	832.000	26.205.000

* de bijdrage in de doorstromingsmaatregelen MZK is in de werkconferentie van 2016 wegbezuinigd

Begrotingswijziging

Aanpassing krediet

Begrotingswijziging Investerings 2016

Update/Vervolg maatregelenpakket HOV-visie

Betrokken directie(s)	Stadsontwikkeling (O&U)
Titel Raads- / Collegevoorstel	Update/Vervolg maatregelenpakket HOV-visie
Besluitvorming (orgaan + datum)	Raad
Incidenteel / Structureel	I
Looptijd	2016 t/m 2018
Soort wijziging	Investering

Financiële begrotingswijziging

Bedragen x 1.000 euro

Programma	Deelprogramma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo te activeren
07. Verkeer	07.2 Openbaar vervoer	SO Ontwikkeling en Uitv	I	-4.634	-4.634	0
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				-4.634	-4.634	0

Extra beleidsmiddelen bereikbaarheid

Een deel van de dekking van de totale kosten voor de netwerkanalyse, de extra beleidsmiddelen Bereikbaarheid à € 1.000.000,- structureel, staan in de begroting 2016 centraal op programma 12 geraamd. Door onderstaande begrotingswijziging stellen we u voor deze middelen over te hevelen naar de betreffende inhoudelijke deelprogramma's.

Begrotingswijziging 2016

Update/Vervolg maatregelenpakket HOV-visie

Betrokken directie(s)	Stadsontwikkeling (O&U)
Naam voorstel	Update/Vervolg maatregelenpakket HOV-visie
Besluitvorming (orgaan)	Raad
Incidenteel / Structureel	S
Soort wijziging	Exploitatie

Financiële begrotingswijziging

Bedragen x 1.000 euro

Programma	Deelprogramma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev.res.	Onttr. res.	Saldo na res. mut.
07. Verkeer	07.2 Openbaar vervoer	SO Ontwikkeling en Uitv	S	670		-670			-670
07. Verkeer	07.1 Fiets	SO Ontwikkeling en Uitv	S	165		-165			-165
07. Verkeer	07.3 Auto	SO Ontwikkeling en Uitv	S	165		-165			-165
12. College en raad	12.1 College en Raad	SSC 2	S	-1.000		1.000			1.000
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0	0

Overige consequenties

Er zijn geen overige consequenties.

Vervolg

De meeste projectonderdelen zijn inmiddels uitgevoerd of is het ontwerp vergevorderd. Het komende jaar zullen nagenoeg alle overige projectonderdelen uit het HOV-maatregelenpakket ambitieniveau 1 en 2 zijn uitgevoerd. Alleen voor de projectonderdeel Halte Groningen Zuid en de haltes Gasunie is op dit moment nog geen actuele planning beschikbaar omdat deze werkzaamheden binnen het project Aanpak Ring Zuid worden uitgevoerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink